TERMOQUÍMICA

♦ PROBLEMAS

1. a) Determina a entalpía de formación estándar do eteno a partir dos seguintes datos:

 $\begin{array}{ll} C_2H_4(g) + 3 \ O_2(g) \rightarrow 2 \ CO_2(g) + 2 \ H_2O(I) & \Delta \textit{H}^\circ = -1409 \ kJ/mol \\ C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g) & \Delta \textit{H}^\circ = -393,6 \ kJ/mol \\ H_2(g) + \frac{1}{2} \ O_2(g) \rightarrow H_2O(I) & \Delta \textit{H}^\circ = -286 \ kJ/mol \\ \end{array}$

b) Xustifica se a reacción de formación do eteno será espontánea a algunha temperatura.

(A.B.A.U. ord. 24)

Rta.: a) $\Delta H_f = 50 \text{ kJ/mol. b}$) Nunca.

Datos Cifras significativas: 4

$$\begin{split} &C_2H_4(g) + 3 \ O_2(g) \to 2 \ CO_2(g) + 2 \ H_2O(l) \\ &C(s) + O_2(g) \to CO_2(g) \\ &H_2(g) + \frac{1}{2} \ O_2(g) \to H_2O(l) \end{split} \qquad \qquad \Delta H_c^{\circ}(C_2H_4) = -1409 \ \text{kJ/mol} \\ &\Delta H_f^{\circ}(CO_2) = -393,6 \ \text{kJ/mol} \\ &\Delta H_f^{\circ}(H_2O) = -286,0 \ \text{kJ/mol} \end{split}$$

Incógnitas

Entalpía de formación do eteno $\Delta H_{\rm f}^{\circ}({\rm C_2H_4})$

Ecuacións

Lei de Hess $\Delta H^{\circ} = \Delta H^{\circ}(\text{prod.}) - \Delta H^{\circ}(\text{react.})$

Solución:

a) Escríbese a ecuación de combustión do eteno e axústase:

$$C_2H_4(g) + 3 O_2(g) \rightarrow 2 CO_2(g) + 2 H_2O(l)$$
 $\Delta H^{\circ} = -1409 \text{ kJ/mol}$

Escríbense as ecuacións de formación e axústanse:

 $\begin{array}{ll} 2 \ C(s) + 2 \ H_2(g) \longrightarrow C_2 H_4(g) & \Delta H_f^{\circ}(C_2 H_4) \\ C(s) + O_2(g) \longrightarrow CO_2(g) & \Delta H_f^{\circ}(CO_2) = -393,6 \ kJ/mol \\ H_2(g) + \frac{1}{2} \ O_2(g) \longrightarrow H_2O(l) & \Delta H_f^{\circ}(H_2O) = -286,0 \ kJ/mol \end{array}$

b) A entalpía de formación dos elementos en estado normal é nula, por definición. Como a entalpía é unha función de estado, é independente do camiño. Aplícase a lei de Hess:

 $\Delta H_{c}^{\circ}(C_{2}H_{4}) = 2 \Delta H_{f}^{\circ}(CO_{2}) + 2 \Delta H_{f}^{\circ}(H_{2}O) - (\Delta H_{f}^{\circ}(C_{2}H_{4}) + 3 \Delta H_{f}^{\circ}(O_{2}))$

$$-1409 \text{ [kJ]} = 2 \text{ [mol CO}_2 \text{] } (-393,6 \text{ [kJ/mol CO}_2 \text{]} + 2 \text{ [mol H}_2\text{O}] (-286,0 \text{ [kJ/mol H}_2\text{O}]) \\ - (\Delta H_f^{\circ}(\text{C}_2\text{H}_4) + 3 \text{ [mol O}_2 \text{]} \cdot 0))$$

Despéxase a entalpía de formación do eteno:

$$\Delta H_f^{\circ}(C_2H_4) = 1409 - 787,2 - 572 = 50 \text{ kJ/mol } C_2H_4$$

O signo positivo indica que a reacción de formación é endotérmica.

b) O criterio de espontaneidade dunha reacción química vén dado polo signo da entalpía libre ou enerxía libre de Gibbs ΔG :

$$\Delta G = \Delta H - T \cdot \Delta S$$

 ΔH é a variación de entalpía do proceso e ΔS a variación de entropía.

Un proceso é espontáneo se $\Delta G < 0$.

A variación de entropía da reacción de formación de eteno: $2 C(s) + 2 H_2(g) \rightarrow C_2 H_4(g)$ é negativa, á vista de que diminúe a cantidade de gas.

Como ΔS < 0, o segundo termo terá unha contribución positiva ao valor de ΔG .

Ao ser endotérmica a reacción, $\Delta H > 0$, e o primeiro termo terá tamén unha contribución positiva.

$$\Delta G = \Delta H - T \cdot \Delta S = (+) - (-) = (+) > 0$$

Polo tanto, o proceso nunca será espontáneo.

ACLARACIÓNS

Os datos dos enunciados dos problemas non adoitan ter un número adecuado de cifras significativas. Por iso supuxen que os datos teñen un número de cifras significativas razoables, case sempre tres cifras significativas. Menos cifras darían resultados, en certos casos, con ampla marxe de incerteza. Así que cando tomo un dato como $V=1~{\rm dm^3}$ e reescríboo como:

Cifras significativas: 3

 $V = 1.00 \text{ dm}^3$

o que quero indicar é que supoño que o dato orixinal ten tres cifras significativas (non que as teña en realidade) para poder realizar os cálculos cunha marxe de incerteza máis pequena que a que tería se o tomase tal como o dan. (1 dm³ ten unha soa cifra significativa, e unha incerteza relativa do ¡100 %! Como as incertezas acumúlanse ao longo do cálculo, a incerteza final sería inadmisible. Entón, para que realizar os cálculos? Abondaría cunha estimación).

Cuestións e problemas das <u>Probas de avaliación de Bacharelato para o acceso á Universidade</u> (A.B.A.U. e P.A.U.) en Galiza.

Respostas e composición de Alfonso J. Barbadillo Marán.

Algúns cálculos fixéronse cunha folla de cálculo de LibreOffice do mesmo autor.

Algunhas ecuacións e as fórmulas orgánicas construíronse coa extensión CLC09 de Charles Lalanne-Cassou.

A tradución ao/desde o galego realizouse coa axuda de traducindote, e de o tradutor da CIXUG.

Procurouse seguir as recomendacións do Centro Español de Metrología (CEM).

Consultouse ao Copilot de Microsoft Edge e tivéronse en conta algunhas das súas respostas nas cuestións.

Actualizado: 17/07/24

Sumario

Sumano		
TERMOQUÍMICA		 1
PROBLEMAS		
Índice de exames A.B.A	.U.	
2024		
1. (ord.)		 1